

जनता शिक्षण संस्था, नांदेड द्वारा संचलित
अनुदानित आश्रमशाळा, भोसी, ता. भोकर,
जि. नांदेड या आश्रमशाळेची मान्यता पूर्ववत
सुरु ठेवण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अआशा-२०२३/प्र.क्र.११०/का-११
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक:- ०५ फेब्रुवारी, २०२४

- १) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. व्हिएएस.१०८९/प्र.क्र.८४९ (२)/का.११,
दि. २८/११/१९८९
- २) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे आदेश क्र. अनुआशा.२०२३/प्र.क्र.६/का.७(३)/३९०८,
दि. ०२.०६.२०२३
- ३) अध्यक्ष, जनता शिक्षण संस्था, नांदेड याचा अपिल अर्ज दि. ०७.०६.२०२३
- ४) मा. मंत्री, आदिवासी विकास यांचे आदेश दि. ०७.०७.२०२३
- ५) अपर आयुक्त यांचे पत्र क्र.अनुआशा.२३/प्र.क्र./का.२ (ब)/६२२५/२०२३, दि. १०.११.२०२३

प्रस्तावना

भारतीय संविधानातील तरतूदीनुसार राज्यातील अतिदुर्गम/डोंगराळ भागात राहणाऱ्या मुलांना गुणात्मक व दर्जेदार शिक्षण मिळावे याकरीता राज्य शासनाने १९५४ पासून आश्रमशाळा समूह ही योजना सुरु केली आहे. आदिवासी विकास विभागांतर्गत स्वयंसेवी संस्थामार्फत अनुदानित आश्रमशाळा चालविण्यात येतात. या धर्तीवर संदर्भाधीन क्र.१ येथील दिनांक २८.११.१९८९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये जनता शिक्षण संस्था, नांदेड या संस्थेस आदिवासी आश्रमशाळा, भोसी, ता. भोकर, जि. नांदेड ही अनुदानित आश्रमशाळा चालविण्यास मंजूरी देण्यात आली होती.

अनुदानित आश्रमशाळा भोसी, ता. भोकर, जि. नांदेड येथील सदर आश्रमशाळेमध्ये विद्यार्थ्यांना देय असलेल्या भौतिक सोयी-सुविधा सुविधांचा तसेच शैक्षणिक वातावरणाचा अभाव असून संस्थेला आश्रमशाळा चालविण्यास काहीही स्वारस्य नसल्याचे नमूद करून सदर आश्रमशाळेची मान्यता रद्द करण्याची शिफारस प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, किनवट यांनी आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांना केली. प्रकल्प अधिकारी, किनवट यांनी सादर केलेल्या अहवालाच्या अनुषंगाने आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांनी याप्रकरणी दिनांक ०२.०६.२०२३ रोजी सुनावणी घेऊन अनुदानित आश्रमशाळा भोसी, ता. भोकर, जि. नांदेड या शाळेची मान्यता कायस्वरूपी रद्द केली.

आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे आदेशाविरुद्ध संस्थेच्या अध्यक्षांनी मा. मंत्री, आदिवासी विकास महोदयांकडे दिनांक ०७.०६.२०२३ रोजी अपिल दाखल केले होते. सदर अपिलाच्या अनुषंगाने मंत्री महोदयांकडे दिनांक १४.०६.२०२३ रोजी सुनावणी झाली. सदर सुनावणी दरम्यान अनुदानित आश्रमशाळा, भोसी, ता. भोकर, जि. नांदेड संदर्भात अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती कार्यालयाने पाहणी करून आश्रमशाळेमध्ये आवश्यक भौतिक सोयी-सुविधांची पूर्तता झाली असल्याबाबत खात्री करावी व तसा अहवाल सादर करण्याबाबत मा. मंत्री महोदयांनी निर्देशित केले होते.

मा. मंत्री महोदयांनी पारित केलेल्या आदेशाच्या अनुषंगाने अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती यांनी जनता शिक्षण संस्था संचलित अनुदानित आदिवासी आश्रमशाळा भोसी, ता. भोकर, जि. नांदेड या शाळेस दिनांक ०५.११.२०२३ रोजी प्रत्यक्ष भेट आश्रमशाळेतील मुलभूत सोयी-सुविधाबाबतची

तपासणी करुन त्याबाबतचा अहवाल शासनास संदर्भाधीन क्र. ५ येथील दिनांक १०.११.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये सादर केला.

अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती यांनी सादर केलेला तपासणी अहवाल विचारात घेता, जनता शिक्षण संस्था संचलित अनुदानित आदिवासी आश्रमशाळा, भोसी, ता. भोकर, जि. नांदेड या शाळेची मान्यता पूर्ववत सुरु ठेवण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

जनता शिक्षण संस्था संचलित अनुदानित आदिवासी आश्रमशाळा, भोसी, ता. भोकर, जि. नांदेड या अनुदानित आदिवासी आश्रमशाळेची मान्यता पूर्ववत सुरु ठेवण्यास खालील अटींच्या अधिन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

(१) संस्थेने आश्रमशाळेत वर्गखोल्या व निवासाची स्वतंत्र इमारतीमध्ये व्यवस्था करावी. तसेच आश्रमशाळा संहितेमध्ये नमूद केलेल्या मानकाप्रमाणे सर्व आवश्यक भौतिक सोयी-सुविधा आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करुन द्याव्यात. तसेच आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांच्या संरक्षणाच्या दृष्टीने आश्रमशाळेभोवती संरक्षक भिंत उभारावी.

(२) जनता शिक्षण संस्था, नांदेड या स्वयंसेवी संस्थेस शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या सुत्रानुसार अनुदान अनुज्ञेय राहिल.

(३) संस्थेने अनुदानित आश्रमशाळासाठी 'आश्रमशाळा संहिता' तसेच शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या अटी, शर्ती व नियमांचे पालन करावे.

(४) जनता शिक्षण संस्था, नांदेड या संस्थेने सदर अनुदानित आदिवासी आश्रमशाळा अन्यसंस्थेस चालविण्यास देवू नये.

(५) बालकांचा सक्तीचा व मोफत शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ अंतर्गत नमूद करण्यात आलेल्या सोयी-सुविधा विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.

(६) प्रत्येक वर्गात किमान ४० निवासी व १० बहिस्थ विद्यार्थी असावेत.

(७) शासनाने विहित केलेल्या अटी, शर्ती व नियमांचे पालन न केल्याचे निदर्शनास आल्यास तसेच उपरोक्त आश्रमशाळेबाबत गैरव्यवहार/गैर व्यवस्थापन याबाबत तक्रारी आल्यास संस्थेच्या आश्रमशाळेची मान्यता रद्द करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०२०५१६५४३२०७२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रविण गो. साठे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

२. सचिव, आदिवासी विकास यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय.
३. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय नाशिक.
४. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती.
५. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, किनवट.
६. सचिव, जनता शिक्षण संस्था, कैलास नगर, नांदेड.